

Udskriftsdato: 30. juni 2025 (Gældende)

## Forslag til Lov om Den Danske Naturfond

Ministerium: Miljøministeriet

## Forslag

til

### Lov om Den Danske Naturfond<sup>1)</sup>

**§ 1.** Loven finder anvendelse på Den Danske Naturfond, som stiftet på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning.

**§ 2.** Den Danske Naturfond er omfattet af lov om erhvervsdrivende fonde, jf. dog stk. 2.

*Stk. 2.* Miljøministeren kan udpege medlemmerne af Den Danske Naturfonds bestyrelse, herunder formanden for bestyrelsen.

**§ 3.** Kapitel 2, med undtagelse af §§ 11-14, kapitel 4 og 5, med undtagelse af § 36, stk. 3 og 4, og §§ 37-39, i lov om offentlighed i forvaltningen samt regler fastsat i medfør af disse bestemmelser gælder for Den Danske Naturfond.

*Stk. 2.* Kapitel 2, med undtagelse af § 5, og kapitel 6 i forvaltningsloven gælder for Den Danske Naturfond ved behandlingen af sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af fonden. Forvaltningslovens kapitel 2, med undtagelse af § 5, gælder også for behandlingen af sager om indgåelse af kontraktforhold eller lignende privatretlige dispositioner. Forvaltningslovens § 3 gælder ikke for fondens bestyrelses beslutninger om vederlag m.v. til medlemmer af bestyrelsen.

*Stk. 3.* De almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og principper om lighed, magtfordrejning og proportionalitet gælder for Den Danske Naturfond.

**§ 4.** Lov om aktindsigt i miljøoplysninger og regler fastsat i medfør heraf gælder for Den Danske Naturfond, jf. dog stk. 2.

*Stk. 2.* § 4, stk. 6, og §§ 4 a og 4 b i lov om aktindsigt i miljøoplysninger gælder ikke for Den Danske Naturfond.

*Stk. 3.* Den Danske Naturfond har pligt til, efter skriftlig anmodning fra en aktindsigtssøgende, at revurdere afgørelser om aktindsigt i miljøoplysninger. En anmodning om revurdering skal behandles hurtigt. Fonden kan ikke opkræve betaling for behandling af anmodninger om revurdering.

**§ 5.** Lønniveauet for ansatte i Den Danske Naturfond må ikke overstige det til enhver tid gældende lønniveau for ansatte i tilsvarende stillinger i staten.

*Stk. 2.* Vederlag til medlemmer af bestyrelsen i Den Danske Naturfond skal fastsættes efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten. Højere vederlag kan alene fastsættes helt undtagelsesvist og efter miljøministerens godkendelse.

*Stk. 3.* Besættelse af stillinger i Den Danske Naturfond skal ske efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om opslag af stillinger og lønnede hverv i staten.

*Stk. 4.* Merudgifter, der påføres ansatte og medlemmer af bestyrelsen i Den Danske Naturfond i forbindelse med rejser og ophold i fondsregi, skal godtgøres efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om tjenesterejser i staten.

**§ 6.** Den Danske Naturfond skal give offentligheden adgang til sine arealer i et omfang, der svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede arealer, medmindre væsentlige naturbeskyttelsesmæssige hensyn taler imod, jf. dog stk. 2.

*Stk. 2.* Stk. 1 gælder ikke for arealer, som Den Danske Naturfond midlertidigt har erhvervet med henblik på jordfordeling, mageskifte eller lignende.

**§ 7.** Overdrager Den Danske Naturfond undtagelsesvist arealer med en værdifuld naturtilstand m.v., er overdragelsen betinget af, at der mellem fonden og erhververen indgås aftale om opretholdelse af denne naturtilstand m.v. og af den for offentligheden gældende adgang, og at aftalen herom tinglyses som byrde på ejendommen med fonden som påtaleberettiget. Dette gælder ikke for så vidt angår arealer som omhandlet i § 6, stk. 2.

*Stk. 2.* Sker overdragelse af arealer som omhandlet i stk. 1 i forbindelse med Den Danske Naturfonds opløsning, skal overdragelsen godkendes af miljøministeren.

*Stk. 3.* I tilfælde af Den Danske Naturfonds opløsning indtræder miljøministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i fondens sted som påtaleberettiget for så vidt angår de aftaler, der er nævnt i stk. 1.

**§ 8.** § 2, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m. gælder ikke for Den Danske Naturfond. Fondens regnskaber revideres af en eller flere godkendte revisorer, som udpeges af fondens bestyrelse.

**§ 9.** Ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af denne lov, skal retten påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for de berørte parter.

**§ 10.** Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

**§ 11.** Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

- <sup>1)</sup> Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4 af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF, EF-Tidende 2003, nr. L 41, side 26.

# *Bemærkninger til lovforslaget*

## *Almindelige bemærkninger*

1. *Indledning*
2. *Redegørelse for hovedpunkterne i lovforslaget*
  - 2.1. *Fondens karakter*
  - 2.2. *Lov om erhvervsdrivende fonde*
  - 2.3. *Forvaltningsretlige regler og principper m.v.*
  - 2.4. *Løn- og pensionsvilkår m.v.*
  - 2.5. *Offentlighedens adgang til fondens arealer*
  - 2.6. *Sikring af naturtilstanden på og offentlighedens adgang til fondens arealer ved overdragelse*
  - 2.7. *Revision*
3. *De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
4. *De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
5. *De administrative konsekvenser for borgerne*
6. *De miljømæssige konsekvenser*
7. *Forholdet til EU-retten*
8. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
9. *Sammenfattende skema*

### *1. Indledning*

Regeringen (dengang bestående af Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) nedsatte i marts 2012 en uafhængig Natur- og Landbrugskommission, som i sine anbefalinger til regeringen fra april 2013 bl.a. pegede på behovet for nye aktører, nye måder at gennemføre naturprojekter på og nye finansieringskilder. Kommissionen anbefalede på den baggrund etablering af en national naturfond, der skulle finansieres gennem bidrag fra både staten og private donorer, og som ud over eksisterende offentlige indsatser skulle gennemføre projekter, der kunne skabe ny natur og mere biologisk mangfoldighed i det åbne land og i skovene til glæde for alle danskere.

Som opfølgning på anbefalingerne aftalte regeringen (dengang bestående af Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti), Venstre og Det Konservative Folkeparti, som en del af aftalen om finansloven for 2014, at etablere Den Danske Naturfond i et samarbejde mellem staten, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond. Staten ville i den forbindelse stille 500 mio. kr. til rådighed.

Parallelt med finanslovsaftalen indgik regeringen (dengang bestående af Socialdemokraterne, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) i december 2013 en principaftale med VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond om etablering af Den Danske Naturfond som et offentligt privat partnerskab. Med aftalen stiller staten, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond henholdsvis 500 mio. kr., 250 mio. kr. og 125 mio. kr. til rådighed for fonden. Staten indbetaler desuden 49 mio. kr. som tilskud til fondens sekretariatsudgifter og udgifter forbundet med etablering af fonden. Det forudsættes herudover, at fonden vil skulle arbejde aktivt på at rejse yderligere kapital fra fonde, virksomheder og private.

I henhold til principaftalen skal Den Danske Naturfond arbejde for at forbedre naturtilstanden og vandmiljøet i Danmark. Det er herunder et selvstændigt formål for fonden at styrke den folkelige forankring af og opbakning til arbejdet med naturgenopretning og -beskyttelse. Fondens aktiviteter skal ikke erstatte, men supplere og forstærke eksisterende offentlige og private indsatser for naturtilstanden og vandmiljøet.

Fonden har efter aftalen både mulighed for selv at købe, eje og udvikle arealer og for at indgå i

samarbejdsprojekter med private, andre fonde, kommuner, staten m.v. Fonden har ligeledes mulighed for både at etablere nye naturområder, sikre, forbedre og udvide eksisterende naturområder og skabe bedre sammenhæng mellem naturområder m.v.

Vælger fonden at fokusere sine aktiviteter på køb og etablering af naturområder, skønnes det, at fonden, inden for den ved oprettelsen bevilgede ramme, kan etablere betydelige arealer med ny natur. Disse nye naturarealer kan bl.a. medvirke til at skabe en bedre sammenhæng mellem eksisterende naturarealer og udvide og beskytte særligt værdifulde og sårbare naturtyper. Udtagning af landbrugsarealer af drift og etablering af naturarealer vil også kunne bidrage til at nedsætte udledningen af næringsstoffer til vandmiljøet og medvirke til at reducere udledningen af drivhusgasser. Fondens indsats vil således kunne bidrage til Danmarks opfyldelse af EU-retlige forpligtelser angående natur og vandmiljø.

For at sikre at Den Danske Naturfond bliver en ny og uafhængig aktør, der opleves som attraktiv i forhold til private donationer og frivilligt engagement, og som har den fornødne frihed til at kunne levere nye former for løsninger, vil fonden blive stiftet på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning.

Den Danske Naturfond forventes at skabe naturarealer, som vil indeholde væsentlige naturværdier, sikre levesteder for sjældne og sårbare arter, forbedre vandmiljøet og have stor betydning for befolkningens mulighed for at opleve naturen. Der er således væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke.

Uanset fondens private karakter foreslås det derfor, at Den Danske Naturfond skal være omfattet af en række centrale forvaltningsretlige regler og principper, som skal sikre en åben og god forvaltning af fonden. Desuden foreslås det, at niveauet for løn, bestyrelsesvederlag og godtgørelse for merudgifter i forbindelse med tjenesterejser reguleres under hensyn til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning, og at der stilles krav om, at stillinger i fonden opslås offentligt m.v. svarende til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning.

Endvidere foreslås det, at Den Danske Naturfond pålægges at give offentligheden adgang til sine arealer i et omfang, der som udgangspunkt svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede arealer. Endelig foreslås en række tiltag, som skal sikre opretholdelsen af naturtilstanden m.v. på fondens arealer og offentlighedens adgang dertil, hvis arealerne overdrages, mens fonden er i funktion eller i forbindelse med en eventuel opløsning af fonden.

## *2. Redegørelse for hovedpunkterne i lovforslaget*

### *2.1. Fondens karakter*

Den Danske Naturfond stiftes på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. Grundlaget for fondens virksomhed fastsættes i fondens vedtægt, som udarbejdes af stifterne. Vedtægten vil bl.a. beskrive fondens formål, fondens kapitalforhold, hvordan bestyrelsen skal sammensættes og udpeges, bestyrelsens arbejde, fondens direktion, hvordan fondens aktiver skal anbringes, hvordan dens driftsresultater skal anvendes, og hvordan fonden kan opløses. Fondens formue udskilles ved stiftelsen uigenkaldeligt fra stifternes formue og vil herefter ikke kunne føres tilbage til stifterne.

Hensigten med at etablere fonden på denne vis, frem for som en del af den offentlige forvaltning, er ønsket om at skabe en uafhængig aktør, der i højere grad vil være i stand til at tiltrække donationer fra andre fonde, virksomheder og private m.fl. Uafhængigheden skal samtidig give fondens ledelse det fornødne råderum til at udvikle og levere nye former for løsninger.

Fonden vil herefter i al væsentlighed fungere som en almindelig privat, erhvervsdrivende fond med egen formue og under ledelse af en uafhængig bestyrelse, som vil have det overordnede ansvar for fondens organisering og drift. Det er alene bestyrelsen, der træffer beslutning om forvaltning af fonden

og anvendelse af fondens midler inden for formålet. Miljøministeren og de øvrige stiftere vil derfor ikke have indflydelse på anvendelsen af de indskudte midler.

Miljøministeren vil således ikke have andre beføjelser i forhold til fonden, end ministeren er tillagt ved denne lov og i øvrigt måtte tillægges i fondens vedtægt. Miljøministeren har f.eks. ingen instruktionsbeføjelse over for fonden eller de enkelte bestyrelsesmedlemmer og vil ikke kunne afsætte disse. Det betyder bl.a., at miljøministeren ikke vil kunne give fonden påbud om at træffe eller ændre dispositioner – hverken af egen drift eller på baggrund af eksterne henvendelser. Fondens afgørelser og øvrige dispositioner vil ikke kunne indbringes for ministeren. Idet der er tale om et privat organ uden for den offentlige forvaltning, vil fonden endvidere nyde beskyttelse over for indgreb fra statens side i form af omorganisering eller nedlæggelse.

Rammerne for og kontrollen med Den Danske Naturfond vil herefter som udgangspunkt svare til, hvad der gælder for almindelige erhvervsdrivende fonde. Fonden vil skulle agere inden for erhvervsfondslovgivningen m.v. og de rammer, der er fastsat i fondens vedtægt, herunder formålet for fonden. Fondens overholdelse heraf påses af fondsmyndigheden, jf. afsnit 2.2.

Som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning vil fonden ikke være omfattet af de regler og principper, som gælder for den offentlige forvaltning, udover hvad der foreslås ved denne lov, jf. afsnit 2.3-2.6. Fonden vil f.eks. ikke skulle anses som en del af den offentlige forvaltning i forhold til lov om behandling af personoplysninger.

Det bemærkes, at miljøministeren alene fører almindeligt ulovbestemt sektortilsyn med overholdelsen af denne lov, såvel som af den øvrige natur- og miljølovgivning, og i den forbindelse kun vil kunne afgive generelle udtalelser om lovens indhold og anvendelse og konkrete vejledende udtalelser over for fonden om lovligheden af enkeltstående dispositioner.

## *2.2. Lov om erhvervsdrivende fonde*

Lov om erhvervsdrivende fonde (erhvervsfondsloven) er nyaffattet ved lov nr. 712 af 25. juni 2014. I det følgende refereres til den nye lov, som forventes at træde i kraft den 1. januar 2015.

Som følge af Den Danske Naturfonds private karakter, jf. afsnit 2.1, og dens forventede aktiviteter vil der være tale om en erhvervsdrivende fond omfattet af erhvervsfondsloven.

En erhvervsdrivende fonds første bestyrelse udpeges sædvanligvis af fondens stifter efter de krav, som er fastsat i vedtægten, hvis der ikke er andre udpegningsberettigede angivet i vedtægten. Efter den første udpegningsperiode kræver erhvervsfondsloven, at et vist antal bestyrelsesmedlemmer udpeges af andre end stifter. På grund af de væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke, jf. afsnit 1, foreslås det, at der ved undtagelse fra erhvervsfondsloven skabes mulighed for, at miljøministeren – også efter den første udpegningsperiode – kan udpege alle medlemmerne af fondens bestyrelse, herunder formanden for bestyrelsen. De nærmere bestemmelser omkring udpegningsperioder fastsættes i vedtægten for fonden. F.eks. fastsættes det her, hvordan udpegningsretten fordeles mellem de tre stiftere i første udpegningsperiode, om udpegningsperioder sker efter indstilling, hvem der i givet fald indstiller, hvilke personer der kan udpeges, og for hvor lang en periode de udpeges.

Det skal understreges, at bestyrelsesmedlemmerne, herunder formanden, ikke skal arbejde for eller repræsentere miljøministerens interesser, og at miljøministeren ikke vil have instruktionsbeføjelse i forhold til medlemmerne og ikke vil kunne afsætte disse. Miljøministeren vil således alene få mulighed for at sikre, at personer, der udpeges til bestyrelsen, er velegnede til at varetage hvervet i kraft af de pågældendes personlige egenskaber og kvalifikationer.

Fondsmyndigheden, som efter erhvervsfondsloven udøves af Erhvervsstyrelsen, fører et fondsretligt tilsyn med, at fonden ledes forsvarligt i overensstemmelse med fondslovgivningen og fondsvedtægten. Fondsmyndigheden påser ikke fondens overholdelse af denne lov.

### *2.3. Forvaltningsretlige regler og principper m.v.*

Den Danske Naturfond stiftes som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning og vil derfor ikke være omfattet af de regler og principper, som gælder for den offentlige forvaltning, herunder lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven) og forvaltningsloven.

På grund af de væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke, jf. afsnit 1, lægges der vægt på at sikre en særlig høj grad af åbenhed omkring fondens virke samt en gennemsigtig og saglig forvaltning af dens midler. Det foreslås derfor, at en række centrale bestemmelser i offentlighedsloven og forvaltningsloven samt en række centrale forvaltningsretlige grundsætninger og principper skal gælde for fonden.

Specifikt foreslås det, at offentlighedslovens bestemmelser om aktindsigt samt regler fastsat i medfør af disse bestemmelser skal gælde for fonden. Der vil herefter være adgang til aktindsigt i fondens dokumenter. Fonden vil efter de sædvanlige bestemmelser i offentlighedsloven have mulighed for at undtage visse sager, dokumenter og oplysninger fra aktindsigt, f.eks. under hensyn til fondens forretningsvirksomhed.

Desuden foreslås det, at forvaltningslovens bestemmelser om inhabilitet og begrundelse skal gælde for fonden. Herefter vil ansatte og bestyrelsesmedlemmer i fonden ikke kunne deltage ved behandlingen af sager, hvori de f.eks. selv har en særlig personlig eller økonomisk interesse, og fonden vil skulle begrunde sine afgørelser.

Det foreslås endvidere, at de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og principper om lighed, magtfordrejning og proportionalitet skal gælde for fonden. Fonden vil herefter bl.a. skulle forfølge saglige hensyn i sin sagsbehandling og må ikke handle arbitrært eller diskriminere.

På baggrund af EU-Domstolens praksis vurderes det, at fonden vil være omfattet af myndighedsbegrebet i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger (miljøoplysningsdirektivet) og dermed af direktivet.

For at sikre overholdelse af Danmarks EU-retlige forpligtelser foreslås det derfor, at også lov om aktindsigt i miljøoplysninger (miljøoplysningsloven), som gennemfører direktivet i dansk ret, og regler fastsat i medfør af denne skal gælde for fonden, med undtagelse af § 4, stk. 6, og §§ 4 a og 4 b. Dette betyder bl.a., at der vil være en videregående adgang til aktindsigt i miljøoplysninger i forhold til eventuelle andre oplysninger i fondens besiddelse. Der henvises herom til bemærkningerne til § 4.

Det foreslås endvidere, at fonden skal have pligt til, efter skriftlig anmodning fra en aktindsigtssøgende, at revurdere afgørelser om aktindsigt i miljøoplysninger. Dette indebærer, at fonden vil have pligt til at realitetsbehandle aktindsigtssagen på ny, uanset om der foreligger nye oplysninger. Det foreslås samtidig, at fonden skal behandle anmodninger om revurdering hurtigt, og at fonden ikke kan opkræve betaling for revurderingen. Dette skal sikre overholdelse af direktivets artikel 6, stk. 1.

Idet fonden skal registreres hos Erhvervsstyrelsen som erhvervsdrivende fond, vil der i øvrigt være adgang til oplysninger om fondens vedtægt, ledelse og de indsendte årsrapporter.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af de foreslåede bestemmelser.

### *2.4. Løn- og pensionsvilkår m.v.*

Den Danske Naturfond stiftes som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning og vil derfor ikke være omfattet af de statslige regler, retningslinjer og aftaler m.v. angående løn- og ansættelsesvilkår.

For at sikre en fornuftig anvendelse af fondens midler findes det imidlertid hensigtsmæssigt at regulere niveauet for løn, bestyrelsesvederlag og godtgørelse for merudgifter i forbindelse med tjenesterejser under hensyn til, hvad der gælder inden for den statslige forvaltning. Sikkerhed og gennemsigtighed

omkring disse forhold vil samtidig kunne understøtte fondens legitimitet samt den folkelige opbakning og økonomiske støtte til fonden.

Det foreslås derfor, at lønniveauet for ansatte i fonden ikke må overstige det til enhver tid gældende lønniveau for ansatte i tilsvarende stillinger i staten, at vederlag til bestyrelsesmedlemmer i fonden skal fastsættes efter principper og retningslinjer, der svarer til de statslige regler herom, og at udgifter i forbindelse med tjenesterejser skal godtgøres efter principper og retningslinjer, der svarer til de statslige regler herom.

For at sikre gennemsigtighed i forhold til fondens ansættelse af personale foreslås desuden, at besættelse af stillinger i fonden skal ske efter principper og retningslinjer, der svarer til de statslige regler vedrørende opslag af stillinger m.v.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af de foreslåede bestemmelser men alene med de bestemmelser angående vederlag til fondens ledelse, som fremgår af erhvervsfondsloven.

### *2.5. Offentlighedens adgang til fondens arealer*

Den Danske Naturfond stiftes som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning, og adgangen til dens arealer vil derfor være reguleret af de regler, der gælder for privatejede arealer.

På grund af de væsentlige samfundsinteresser knyttet til fondens virke, jf. afsnit 1, samt ønsket om folkelig opbakning og forankring foreslås det imidlertid, at offentligheden sikres en videre adgang til fondens arealer.

Specifikt foreslås det, at fonden skal give offentligheden adgang til sine arealer i et omfang, der svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede arealer efter lov om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven), medmindre væsentlige naturbeskyttelsesmæssige hensyn taler imod en sådan adgang.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af den foreslåede bestemmelse.

### *2.6. Sikring af naturtilstanden på og offentlighedens adgang til fondens arealer ved overdragelse*

Det forventes, at Den Danske Naturfond vil skabe naturarealer, som indeholder væsentlige naturværdier, sikrer levesteder for sjældne og sårbare arter, forbedrer vandmiljøet og dermed også bidrager til opfyldelsen af Danmarks internationale forpligtigelser angående natur og vandmiljø, jf. afsnit 1. Offentlighedens adgang til fondens arealer vil samtidig være af væsentlig betydning for befolkningens mulighed for at opleve naturen.

For at sikre at de arealer, som fonden erhverver og udvikler, forvaltes under hensyn til de interesser, som fondens formål tilsiger, foreslås det, at fonden som udgangspunkt kun undtagelsesvist skal kunne overdrage arealer med en værdifuld naturtilstand m.v.

Det foreslås desuden, at naturtilstanden m.v. på disse arealer og offentlighedens adgang dertil skal sikres i tilfælde af, at arealerne overdrages – både hvis fonden undtagelsesvist beslutter at overdrage arealer, mens fonden er i funktion, og hvis overdragelsen sker i forbindelse med fondens eventuelle opløsning. I begge situationer foreslås det, at det skal være en betingelse for overdragelse, at der indgås aftale med erhververen af arealet om opretholdelse af naturtilstanden m.v. og om offentlighedens adgang, og at denne aftale tinglyses som byrde på ejendommen.

Sker overdragelsen i forbindelse med fondens opløsning, foreslås det desuden, at miljøministeren skal godkende overdragelsen for bl.a. at sikre, at de fastsatte vilkår er tilstrækkelige til at sikre opretholdelsen af naturtilstanden m.v. på arealet og offentlighedens adgang dertil.

Fondsmyndigheden fører, jf. afsnit 2.2, ikke tilsyn med fondens overholdelse af de foreslåede bestemmelser.

## *2.7. Revision*

Efter lov om revisionen af statens regnskaber m.m. (rigsrevisorloven) reviderer rigsrevisor regnskaber fra bl.a. fonde, hvis udgifter eller regnskabsmæssige underskud dækkes ved statstilskud eller ved bidrag, afgift eller anden indtægt i henhold til lov. Den Danske Naturfonds regnskaber vil herefter som udgangspunkt skulle revideres af rigsrevisor.

Som beskrevet i afsnit 1 og 2.1 er det hensigten, at Den Danske Naturfond i al væsentlighed skal fungere som en almindelig privat, erhvervsdrivende fond. Fondens midler forventes desuden på længere sigt hovedsageligt at stamme fra private donationer. På den baggrund foreslås det, at fonden undtages fra rigsrevisorlovens krav om revision ved rigsrevisor, og at fondens regnskaber i stedet revideres af en eller flere godkendte revisorer, som udpeges af fondens bestyrelse. Dette svarer til, hvad der gælder for sædvanlige private, erhvervsdrivende fonde.

Samtidig vil rigsrevisor dog efter rigsrevisorloven kunne kræve fondens regnskaber forelagt til gennemgang. Rigsrevisor vil i den forbindelse bl.a. påse, om revisionen har været betryggende, og om der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne, dvs. gennemføre forvaltningsrevision. Miljøministeren vil ikke kunne give fonden påbud om at træffe eller ændre dispositioner m.v. på baggrund af rigsrevisors gennemgang, jf. afsnit 2.1.

## *3. De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*

Lovforslaget fastsætter alene en række rammer for Den Danske Naturfonds virke og vil derfor ikke i sig selv have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

For så vidt angår de økonomiske konsekvenser af selve oprettelsen af fonden henvises til afsnit 1.

## *4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*

Lovforslaget vil ikke have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

## *5. De administrative konsekvenser for borgerne*

Lovforslaget vil ikke have administrative konsekvenser for borgerne.

## *6. De miljømæssige konsekvenser*

Lovforslaget fastsætter alene en række rammer for Den Danske Naturfonds virke og vil derfor ikke i sig selv have miljømæssige konsekvenser.

For så vidt angår de miljømæssige konsekvenser af selve oprettelsen af fonden henvises til afsnit 1.

## *7. Forholdet til EU-retten*

Som nævnt i afsnit 2.3 ovenfor og nærmere beskrevet i bemærkningerne til § 4 vurderes det på baggrund af EU-Domstolens praksis, at Den Danske Naturfond er omfattet af myndighedsbegrebet i miljøoplysningsdirektivet. For at sikre overholdelse af Danmarks EU-retlige forpligtelser fastsættes det i lovforslaget, at miljøoplysningsloven, som gennemfører direktivet i dansk ret, og regler fastsat i medfør af denne skal gælde for fonden, med undtagelse af § 4, stk. 6, og §§ 4 a og 4 b. Endvidere fastsættes det, at fonden skal have pligt til, efter skriftlig anmodning fra en aktindsigtssøgende, at revurdere afgørelser om aktindsigt i miljøoplysninger. Dette skal sikre overholdelse af direktivets artikel 6, stk. 1.

Efter miljøoplysningsdirektivets artikel 6, stk. 2, skal medlemsstaterne tillige sikre, at en aktindsigtssøgende har adgang til prøvelse af en aktindsigtsafgørelse ved en domstol eller et andet ved lov oprettet uafhængigt og upartisk organ. Denne forpligtelse anses for at være opfyldt ved dansk rets almindelige adgang til at anlægge civilt søgsmål.

Ved bestemmelserne i miljøoplysningsdirektivets artikel 6 er der i EU-retten sket en gennemførelse af Århus-konventionens artikel 9, stk. 1.

Det følger endvidere af konventionens artikel 9, stk. 3, at medlemmer af offentligheden, der opfylder eventuelle kriterier i national ret, skal have adgang til administrative eller retslige procedurer for at anfægte private personers og offentlige myndigheders handlinger eller undladelser, der er i strid med nationale bestemmelser, der vedrører miljøet. Også denne forpligtelse anses i relation til nærværende lovforslag for at være opfyldt ved dansk rets almindelige adgang til at anlægge civilt søgsmål.

Efter Århus-konventionens artikel 9, stk. 4, må procedurer omfattet af bl.a. bestemmelsens stk. 1 og 3 ikke være uoverkommeligt dyre. Processen ved danske domstole forudsættes at leve op til kravene i Århus-konventionen. I lyset af EU-Domstolens dom af 13. februar 2014 i sag C-530/11, Kommissionen mod Storbritannien, præciseres i forslaget § 9, at retten ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af loven, skal påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for de berørte parter. Forpligtelsen påhviler samtlige retsinstanser.

Såfremt Den Danske Naturfond udvikler tilskudsordninger m.v., der indebærer tilskud til økonomisk aktivitet, som er omfattet af det EU-retlige statsstøttebegreb, forventes fonden forinden at have foretaget en juridisk vurdering af den påtænkte ordning og have sørget for at indrette ordningen efter de til enhver tid gældende regler for udbetaling af støtte til virksomheder.

#### *8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.*

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 22. september 2014 til den 20. oktober 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F – Fagligt Fælles Forbund, 92-gruppen, Advokatrådet/Advokatsamfundet, Akademiet for de tekniske videnskaber, Akademikernes Centralorganisation, Akademirådet, Akademisk Arkitektforening, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Anvendt Kommunal Forskning, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforbundet, Arkitektforeningen, ATV – Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Biologiforbundet, Branchearbejdsmiljørådet Jord til Bord, Brancheforeningen for Biogas, By & Havn, Bygningsskulptur Danmark, Bæredygtigt Landbrug, Campingrådet, Center for fiskeri, Centralorganisationen af industriansatte i Danmark (CO-industri), Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), COWI A/S, Danmarks Arbejdsgiverforening, Danmarks Cykel Union, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Vindmølleforening, Danmarks Vækstråd, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Botanisk Forening, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Camping Union, Dansk Cyklistforbund, Dansk Energi, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Entomologisk Forening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Falkejagtklub, Dansk Firmaidræt, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Fåreavl, Dansk Gartneri, Dansk Industri, Dansk Jagt- & Skovbrugsmuseum, Dansk Journalistforbund, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Kano og Kajak Forbund, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Landbrugsrådgivning (DLBR), Dansk Landskabsarkitektforening, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Navigatorforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pattedyrforening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Rideforbund, Dansk Sejlunion, Dansk Skovforening, Dansk Solvarme Forening, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Standard, Dansk Træforening, Dansk Træinformation, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Dansk Vandrelaug, Danske Advokater, Danske Anlægsgartnere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Biologer - FaDB, Danske Døves Landsforbund, Danske Falkonerer, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Landskabsarkitekter, Danske Maritime, Danske Museer, Danske Revisorer, Danske Råstoffer, Danske Svineproducenter, Danske Træindustrier, Danske Vandløb, Datatilsynet, De Danske Skovdyrkerforeninger, De Danske Skytteforeninger, Den Danske Landinspektørforening, Den Danske Nationalkomité for Geologi, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Fjerkræråd, Det Nationa-

le Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning – KORA, Det Økologiske Råd, Det Økonomiske Råd, DHI, DI ITEK, DJØF, DONG Energy, Dyrenes Beskyttelse, Ejendomsforeningen Danmark, FAB – Foreningen af byplanlæggere, Feriehusudlejernes Brancheforening, Ferskvandsfiskeriforeningen, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerrådet, FORCE Technology, Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Fredningsnævnsmænd i Danmark og disses suppleanter, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Foreningen af Miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen Bevaringsværdige Bygninger, Foreningen for Danske Biogasanlæg, Foreningen for Prydfjerkræ, Foreningen Regnskovsgruppen Nepenthes, Foreningen til Svampekundskabens Fremme, Fredningskomiteen Lillebælt v/Bjørn Bennike, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, GEUS, Grafisk Arbejdsgiverforening, Green Network, Greenpeace Danmark, Grønne Familier, HedeDanmark, Hedeselskabet, Herregårdsjægerne, HK Danmark / HK Handel, HK-Kommunal, HORESTA, Høreforeningen, Håndværksrådet, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Center Planlægning - ICP A/S, Kolonihaveforbundet, Kommunalteknisk Chefforening, Kyst, Land & Fjord, LandBoUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen af Landsbysamfund, Landsforeningen Danske Fugleforeninger, Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, Landsforeningen for Gylleramte, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Praktisk Økologi, Landsforeningen Ældre Sagen, LO (Landsorganisationen i Danmark), Lønmodtagernes Dyr-tidsfond, Mejeriforeningen, Miljøpartiet de Grønne, Miljøteknisk Brancheforening, Nationalpark Mols Bjerger, Nationalpark Thy, Nationalpark Vadehavet, Nationalt Center for Miljø og Energi, Natur & Samfund, Natur og Ungdom, Naturvejlederforeningen i Danmark, Niels Elers Koch (Skovrådets formand), NOAH, Nordisk konservatorforbund, Orbicon, Parcelhusejernes Landsforening, Praktiserende Landinspektørers Forening, Rambøll Danmark, RealDania, Rigsrevisionen, Rådet for Danske Campister, Sammenslutningen af Danske Småøer, Skov & Landskab (Københavns Universitet), Småskovsforeningen Danmark, Spildevandsteknisk Forening, Statens Byggeforskningsinstitut (Aalborg Universitet), Teknologirådet, Teknologisk Institut, Træets Arbejdsgivere, Trælasthanhandlerunionen (TUN), Turisterhvervets Samarbejdsforum, Verdens Skove, Verdensnaturfonden (WWF), Videnscenter for Husdyrgødnings- og Biomasseteknologi, Videnscenter for Landbrug, Vildtforvaltningsrådet, Vindmølleindustrien, Visit Denmark, Ældresagen, Økologisk Landsforening, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (Aarhus Universitet), DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi (Aarhus Universitet), Arkitektskolen i Aarhus, Danmarks Tekniske Universitet, Ellen Margrethe Basse (Aarhus Universitet), Helle Tegner Anker (Københavns Universitet), Journalisthøjskolen, Kunstakademiets Arkitektskole, Københavns Universitet, Peter Pagh (Københavns Universitet), RUC – Roskilde Universitetscenter, Syddansk Universitet, alle kommuner, alle regioner, Danske Regioner, HK-Kommunal Miljøudvalg, KL og SKI – Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S.

## 9. Sammenfattende skema

|                                                            | Positive konsekvenser/mindred-gifter | Negative konsekvenser/merudgif-ter |
|------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|
| Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner     | Ingen                                | Ingen                              |
| Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner | Ingen                                | Ingen                              |

|                                               |                                                                                                                    |       |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet     | Ingen                                                                                                              | Ingen |
| Administrative konsekvenser for erhvervslivet | Ingen                                                                                                              | Ingen |
| Miljømæssige konsekvenser                     | Ingen                                                                                                              | Ingen |
| Administrative konsekvenser for borgerne      | Ingen                                                                                                              | Ingen |
| Forholdet til EU-retten                       | Den Danske Naturfond er omfattet af miljøoplysningsdirektivet og skal iagttage de EU-retlige statsstøtterelevanter |       |

### *Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser*

#### *Til § 1*

Bestemmelsen fastsætter anvendelsesområdet for loven.

Som det fremgår af bestemmelsen, oprettes Den Danske Naturfond ikke ved eller i henhold til denne lov men stiftes på privatretligt grundlag af miljøministeren, VILLUM FONDEN og Aage V. Jensen Naturfond. Det forudsættes samtidig, at Den Danske Naturfond derved må betragtes som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. For så vidt angår konsekvenserne heraf henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.1.

#### *Til § 2*

Den Danske Naturfond stiftes på privatretligt grundlag som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. Som følge heraf og af fondens forventede aktiviteter vil der være tale om en erhvervsdrivende fond omfattet af erhvervsfondsloven, hvilket præciseres i bestemmelsens *stk. 1*.

Efter bestemmelsens *stk. 2* kan miljøministeren udpege medlemmerne af Den Danske Naturfonds bestyrelse, herunder formanden for bestyrelsen.

Miljøministerens ret til at udpege samtlige bestyrelsens medlemmer er en fravigelse af erhvervsfondslovens krav om en i forhold til stifter selvstændig ledelse, jf. erhvervsfondslovens § 1, stk. 2, 5. led. Dette bevirker imidlertid ikke, at erhvervsfondsloven ikke i øvrigt finder anvendelse for fonden. Bestemmelsen hjemler endvidere ikke en generel fravigelse af erhvervsfondslovens krav om en i forhold til stifter selvstændig ledelse. Bortset fra miljøministerens særlige udpegningsret gælder erhvervsfondslovens sædvanlige krav til bestyrelsesmedlemmernes uafhængighed således.

Det bemærkes, at udpegningsretten ikke medfører, at bestyrelsesmedlemmerne, herunder formanden, skal arbejde for eller repræsentere miljøministerens interesser. Bestyrelsen skal i overensstemmelse med erhvervsfondslovens § 38 alene varetage fondens formål og interesser. Retten til at udpege giver heller ikke miljøministeren instruktionsbeføjelse i forhold til de udpegede medlemmer eller ret til at afsætte de udpegede medlemmer.

For så vidt angår miljøministerens ret til at udpege formanden for bestyrelsen er der tale om en undtagelse fra § 52, stk. 1, i erhvervsfondsloven, hvorefter bestyrelsen selv vælger sin formand.

#### *Til § 3*

Den Danske Naturfond stiftes på privatretligt grundlag som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning, og offentlighedsloven og forvaltningsloven m.fl. vil ikke gælde for fonden.

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at en række bestemmelser i offentlighedsloven samt regler fastsat i medfør af disse bestemmelser desuagtet skal gælde for Den Danske Naturfond. Det følger bl.a. heraf, at

der vil være adgang til aktindsigt i fondens dokumenter efter de angivne regler i offentlighedsloven. Der vil herudover være særlig adgang til aktindsigt i miljøoplysninger efter miljøoplysningsloven, jf. § 4.

Den Danske Naturfond vil derimod ikke være omfattet af de øvrige dele af offentlighedsloven, herunder regler om ret til sammenstilling af oplysninger i databaser, ret til indsigt i databasebeskrivelsen, notatpligt, meroffentlighedsprincippet, journalisering, postlister, aktiv information, klage over afgørelser om aktindsigt m.v. og klage over sagsbehandlingstiden.

Det bemærkes, at selvom bl.a. offentlighedslovens § 15 om journalisering ikke gælder for fonden, forudsættes det, at fondens dokumenthåndteringssystem skal være egnet til, at fonden kan behandle anmodninger om aktindsigt. Fonden vil med andre ord skulle opbevare dokumenter på en sådan måde, at det vil være muligt at identificere og fremfinde dokumenterne med henblik på behandling af anmodninger om aktindsigt heri.

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter, at en række bestemmelser i forvaltningsloven gælder for Den Danske Naturfond. Endvidere fastsættes disse reglers anvendelsesområde, svarende til hvad der gælder efter forvaltningslovens § 2, stk. 1 og 2. Begreberne afgørelse og privatretlige dispositioner skal i den forbindelse forstås på samme måde som efter forvaltningsloven.

Det følger bl.a. heraf, at fonden ved behandling af aktindsigtsanmodninger og øvrige sager, der må anses for afgørelsesvirksomhed, vil skulle iagttage forvaltningslovens regler om inhabilitet og begrundelse. Det forudsættes i den forbindelse, at bl.a. fondens eventuelle administration af tilskudsordninger, hvorefter tilskud ydes efter ansøgning, i forbindelse med fondens varetagelse af sine opgaver vil være at anse for afgørelsesvirksomhed.

Ved fondens behandling af sager om indgåelse af kontraktforhold og lignende privatretlige dispositioner, herunder ved fondens indgåelse af aftaler om erhvervelse og drift af fast ejendom og aftaler om pålæg af servitutter, som ikke må anses for afgørelsesvirksomhed, vil fonden alene skulle iagttage forvaltningslovens regler om inhabilitet.

I stk. 2, 3. *pkt.*, præciseres, at forvaltningslovens § 3 om inhabilitet ikke gælder for fondsbestyrelsens beslutninger om vederlag m.v. til bestyrelsesmedlemmer. Dette svarer til, hvad der gælder for regionsråd og kommunalbestyrelser efter forvaltningslovens § 4, stk. 3, 2. *pkt.* Præciseringen er fundet nødvendig, da bestemmelsen alene angår de specifikke organer regionsråd og kommunalbestyrelser. Modsat er det ikke fundet nødvendigt at præcisere, at f.eks. undtagelsen i forvaltningslovens § 4, stk. 3, 1. *pkt.*, som angår kollegiale forvaltningsmyndigheder generelt, finder anvendelse for fonden.

Det bemærkes, at erhvervsfondslovens bestemmelser om inhabilitet ikke fraviges ved denne bestemmelse men finder anvendelse samtidig med forvaltningslovens bestemmelser herom. Personer, der virker inden for fonden, må således hverken være inhabile efter forvaltningslovens eller erhvervsfondslovens bestemmelser. Fondsmyndigheden påser alene overholdelsen af erhvervsfondslovens bestemmelser, ligesom fondsmyndighedens beføjelser efter erhvervsfondsloven og straffebestemmelserne m.v. heri alene finder anvendelse i tilfælde, hvor der (også) er tale om inhabilitet i henhold til erhvervsfondsloven.

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at de almindelige forvaltningsretlige grundsætninger og principper om lighed, magtfordrejning og proportionalitet gælder for Den Danske Naturfond. Det følger heraf, at fonden vil skulle iagttage disse tre centrale grundsætninger og principper ved behandlingen af f.eks. aktindsigtsanmodninger, personalesager og eventuelle sager om ydelse af tilskud i forbindelse med fondens varetagelse af sine opgaver. Fonden vil i den forbindelse bl.a. skulle forfølge saglige hensyn i sin sagsbehandling og må ikke handle arbitrært eller diskriminere. Ved fondens eventuelle administration af tilskudsordninger, hvorefter tilskud ydes efter ansøgning, vil fonden f.eks. skulle sørge for, at alle potentielle tilskudsmodtagere har lige mulighed for at blive bekendt med tilskudsmuligheden og bedømmes efter samme tildelingskriterier.

Det bemærkes, at for så vidt angår de regler og principper m.v. der gælder for fonden i henhold til bestemmelsens stk. 1-3, vil fonden skulle iagttage dertil knyttede normer for god forvaltningsskik.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 3, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

#### *Til § 4*

Den Danske Naturfond stiftes på privatretligt grundlag som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. På baggrund af EU-Domstolens praksis vurderes det imidlertid, at fonden er omfattet af myndighedsbegrebet i miljøoplysningsdirektivets artikel 2, nr. 2, litra b, som ikke er særskilt implementeret i miljøoplysningsloven. Da Den Danske Naturfond ikke vil være omfattet af offentlighedslovens regler, er det derfor nødvendigt særskilt at fastsætte, at miljøoplysningsloven gælder for fonden.

Det fastsættes derfor i bestemmelsens *stk. 1*, at miljøoplysningsloven og regler fastsat i medfør af denne skal gælde for Den Danske Naturfond. Efter bestemmelsens *stk. 2* skal lovens § 4, stk. 6, og §§ 4 a og 4 b dog ikke gælde for fonden.

Fonden sidestilles herved med de myndigheder og organer, som er omfattet af miljøoplysningslovens § 1, stk. 1 og 2. Heraf følger bl.a., at enhver vil have ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger i fondens besiddelse under de betingelser og med de undtagelser, der følger af miljøoplysningsloven, jf. offentlighedsloven og forvaltningsloven. Den Danske Naturfond vil således bl.a. blive omfattet af miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, hvorefter der ved anvendelse af offentlighedslovens og forvaltningslovens undtagelsesregler skal foretages en konkret afvejning af offentlighedens interesser, der varetages ved udlevering af miljøoplysningerne over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering. Der gælder ligeledes en generel afvejningsregel, hvorefter undtagelsesbestemmelserne i forhold til retten til aktindsigt skal fortolkes restriktivt under hensyntagen til samfundets interesse i, at oplysningerne offentliggøres i det konkrete tilfælde. Det bemærkes, at miljøoplysningsloven henviser til den tidligere gældende offentlighedslov, som således vil danne grundlag for vurderingen af en anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger. En sådan anmodning vil endvidere skulle behandles efter de bestemmelser i den gældende offentlighedslov, som er sat i kraft for fonden, jf. § 3, stk. 1, således at den aktindsigtssøgende stilles bedst muligt.

For at opfylde miljøoplysningsdirektivets krav om adgang til at få en sag prøvet, jf. direktivets artikel 6, stk. 1, fastsættes det i bestemmelsens *stk. 3, 1. pkt.*, at fonden har pligt til, efter skriftlig anmodning fra en aktindsigtssøgende, at revurdere afgørelser om aktindsigt i miljøoplysninger. Dette indebærer, at fonden vil have pligt til at realitetsbehandle aktindsigtssagen på ny, uanset om der foreligger nye oplysninger.

I kravet om, at en anmodning om revurdering skal indgives skriftligt, ligger alene, at anmodningen ikke kan indgives mundtligt. En elektronisk anmodning, f.eks. via e-mail, opfylder således skriftlighedskravet.

Det følger endvidere af miljøoplysningsdirektivets artikel 6, stk. 1, at en procedure om revurdering m.v. skal være hurtig og enten billig eller helt gratis.

Kravet om hurtig behandling lovfæstes i bestemmelsens *stk. 3, 2. pkt.*, idet Den Danske Naturfond som privat organ ikke er omfattet af almindelige forvaltningsretlige grundsætninger herom. En behandling vil kunne anses for at opfylde dette krav, hvis den lever op til kravene i offentlighedslovens § 37, stk. 3, hvorefter klageinstansen inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over en afgørelse om aktindsigt skal have færdigbehandlet klagen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet ikke er muligt, i hvilket tilfælde klageren skal underrettes om grunden til fristoverskridelsen og om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Det fastsættes endelig i bestemmelsens *stk. 3, 3. pkt.*, at Den Danske Naturfond ikke kan opkræve betaling for behandling af anmodninger om revurdering. En revurdering er dermed gratis.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 4, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

### *Til § 5*

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at lønniveauet for ansatte i Den Danske Naturfond ikke må overstige det til enhver tid gældende lønniveau for ansatte i tilsvarende stillinger i staten.

Ved lønniveauet for ansatte i staten forstås de samlede løn- og pensionsvilkår, herunder basisløn, tillæg, engangsvederlag, pensionsbidrag og godtgørelse m.v. i forbindelse med fratrædelse, som gælder for statsligt ansatte i henhold til de til enhver tid gældende overenskomster og aftaler i staten.

Spørgsmålet om, hvad der kan betragtes som en tilsvarende stilling i staten, må bedømmes ud fra en konkret vurdering af bl.a. stillingens ansvarsområde og medarbejderens uddannelse, anciennitet og kvalifikationer.

Efter bestemmelsen skal det for hver enkelt ansat i fonden vurderes, hvilket lønniveau, dvs. hvilke samlede løn- og pensionsvilkår, der ville gælde for en ansat i en tilsvarende stilling i staten. Den fondsansattes samlede løn- og pensionsvilkår må ikke overstige dette niveau, men vil kunne sammensættes på anden måde efter konkret aftale. Bestemmelsen giver således f.eks. mulighed for at indplacere en fondsansat med en basisløn, som er højere eller lavere end det anciennitetsbestemte basisløntrin fastsat i henhold til statens overenskomster, så længe den ansattes samlede løn- og pensionsvilkår ikke overstiger de samlede løn- og pensionsvilkår for en ansat i en tilsvarende stilling i staten.

Det bemærkes, at erhvervsfondslovens bestemmelser om aflønning af ledelsesmedlemmer ikke fraviges ved denne bestemmelse men finder anvendelse samtidig. Direktørens lønniveau må således hverken overstige det til enhver tid gældende lønniveau for en ansat i en tilsvarende stilling i staten, eller hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang, samt hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens økonomiske stilling, jf. erhvervsfondslovens § 49. Fondsmyndigheden påser alene overholdelsen af erhvervsfondslovens bestemmelser.

Efter bestemmelsens *stk. 2* skal vederlag til bestyrelsesmedlemmer i Den Danske Naturfond fastsættes efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten. De gældende regler herom er fastsat i cirkulære nr. 9418 af 4. juli 2013 om betaling til medlemmer af kollegiale organer i staten.

Heraf følger bl.a., at bestyrelsen skal fastsætte vederlaget – som udgangspunkt som et beløb pr. arbejdstime – efter en konkret vurdering under hensyn til de i cirkulæret angivne forhold og inden for den i cirkulæret angivne ramme. Muligheden i cirkulæret for at forelægge en højere betaling for Moderniseringsstyrelsen, hvis ganske særlige forhold undtagelsesvist taler herfor, er erstattet med en tilsvarende mulighed for helt undtagelsesvist at fastsætte et højere vederlag efter miljøministerens godkendelse, jf. bestemmelsens 2. pkt. Herved tænkes kun på helt særlige og som udgangspunkt enkeltstående tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt og rimeligt at yde et højere vederlag.

Det bemærkes, at erhvervsfondslovens bestemmelser om aflønning af ledelsesmedlemmer ikke fraviges ved denne bestemmelse men finder anvendelse samtidig. Selvom et vederlag er fastsat efter ovennævnte principper og retningslinjer, må det derfor nedsættes af bestyrelsen, hvis det f.eks. overstiger, hvad der må anses for forsvarligt i forhold til fondens økonomiske stilling, jf. erhvervsfondslovens § 49. Fondsmyndigheden påser alene overholdelsen af erhvervsfondslovens bestemmelser og kan alene nedsætte et vederlag i tilfælde, hvor dette findes for højt i henhold til erhvervsfondslovens bestemmelser.

Bestemmelsens *stk. 3* fastsætter, at besættelse af stillinger i Den Danske Naturfond skal ske efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om opslag af stillinger og lønnede hverv i staten. De gældende regler herom er fastsat i cirkulære nr. 9299 af 26. juni 2013 om

opslag af stillinger og lønnede hvern i staten, jf. bekendtgørelse nr. 302 af 26. marts 2010 om opslag af tjenestemandstillinger i staten.

Heraf følger bl.a., at stillinger i fonden som udgangspunkt skal opslås offentligt, dvs. på den måde som er bedst egnet til at gøre offentligheden bekendt med opslaget. Ansættelse kan ske efter internt opslag, hvis stillingen forudsætter en teoretisk eller praktisk uddannelse, som kun kan erhverves ved forudgående beskæftigelse i fonden. Opslaget skal desuden indeholde visse i bekendtgørelsen fastsatte informationer, og ansøgningsfristen i henhold til opslaget skal være mindst 14 dage. Endelig skal en stilling genopslås, hvis det skønnes, at ingen af ansøgerne er tilstrækkeligt egnede til stillingen m.v.

Bestemmelsen omfatter kun besættelse af stillinger og finder således ikke anvendelse i forbindelse med udpegning af bestyrelsens medlemmer.

Efter bestemmelsens *stk. 4* skal merudgifter, der påføres ansatte og bestyrelsesmedlemmer i Den Danske Naturfond i forbindelse med rejser og ophold i fondsregi, godtgøres efter principper og retningslinjer, der svarer til de til enhver tid gældende regler om tjenesterejser i staten. De gældende regler herom er fastsat i cirkulære nr. 12212 af 30. juni 2000 om Tjenesterejseaftalen.

Heraf følger bl.a., at merudgifter til transport, måltider og overnatning skal godtgøres efter de i cirkulæret angivne retningslinjer. Dette indebærer bl.a., at der ved valg af transportmiddel og rejseklasse skal lægges vægt på, hvad der i den konkrete situation er det mest hensigtsmæssige og økonomiske for fonden. Merudgifter til måltider o.l. skal, afhængig af tjenesterejsens karakter, godtgøres ved refusion af rimelige merudgifter mod dokumentation, ved refusion af rimelige merudgifter mod dokumentation og samtidig procentgodtgørelse til dækning af småforholdenheder m.v. eller ved time- og dagpenge.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 5, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

### *Til § 6*

Den Danske Naturfond stiftes på privatretligt grundlag som en privat, erhvervsdrivende fond uden for den offentlige forvaltning. Adgangen til fondens arealer er derfor omfattet af de regler, som gælder for privatejede arealer efter kapitel 4 i naturbeskyttelsesloven og regler fastsat i medfør heraf, herunder bekendtgørelse nr. 1317 af 21. december 2011 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen (adgangsbekendtgørelsen).

Efter gældende regler i naturbeskyttelsesloven vil fonden – som alle andre private ejere – kunne give adgang i videre omfang, end hvad der følger af disse regler, medmindre dette vil være i strid med f.eks. reglerne i naturbeskyttelseslovens § 8 om klitfredning, der eksempelvis forbyder ridning uden for veje og stier, eller er i strid med en fredning efter lovens kapitel 6.

Bestemmelsens *stk. 1* pålægger Den Danske Naturfond at give adgang i videre omfang, end hvad offentligheden har ret til efter reglerne for privatejede arealer. Bestemmelsen fastsætter således, at fonden skal give offentligheden adgang til sine arealer i et omfang, der svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede arealer efter kapitel 4 i naturbeskyttelsesloven og regler fastsat i medfør heraf. Bestemmelsen forpligter ikke fonden til at følge den praksis, som forskellige offentlige ejere måtte have fastlagt for tilladelse til f.eks. visse organiserede aktiviteter efter adgangsbekendtgørelsen.

I praksis betyder dette, at hvis fonden f.eks. erhverver et skovareal, vil fonden skulle fastsætte adgangsbestemmelser, der svarer til den adgang, som gælder for offentligt ejede skovarealer. Fondens vil således bl.a. skulle fastsætte bestemmelser, der tillader færdsel uden for veje og stier. Fondens skal som et led i forpligtelsen efter *stk. 1* sikre, at offentligheden let kan blive bekendt med de fastsatte adgangsbestemmelser f.eks. ved information på fondens hjemmeside og skiltning på stedet.

Efter bestemmelsen kan fonden helt eller delvist undlade at udvide adgangen til et areal, hvis væsentlige naturbeskyttelsesmæssige hensyn taler imod udvidet adgang. Dette kan f.eks. være relevant, hvis det

vurderes at være afgørende for sårbare dyre- eller plantearter på et konkret skovareal at begrænse publikums færdsel uden for veje og stier. Der skal foretages en konkret vurdering af de pågældende arters beskyttelsesbehov for hvert enkelt areal eller delareal. Det bemærkes, at fondens beslutning om ikke at tillade udvidet adgang til et areal ikke vil kunne påklages til miljøministeren eller Natur- og Miljøklagenævnet.

Fondens mulighed for at undlade at udvide adgangen til et areal giver ikke fonden mulighed for at begrænse den adgang, som offentligheden har ret til efter reglerne for privatejede arealer. Ønsker fonden dette, må fonden, som andre private lodsejere, anmode kommunalbestyrelsen herom, jf. naturbeskyttelseslovens § 27, stk. 1. Kommunalbestyrelsen træffer herefter afgørelse om, hvorvidt særlige forhold taler for dette. Kommunalbestyrelsens beslutning kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1.

Bestemmelsen omfatter alle arealer, som fonden ejer, herunder arealer som fonden f.eks. har bortforpagtet m.v. Omvendt omfatter bestemmelsen ikke arealer ejet af andre lodsejere, f.eks. arealer som fonden selv forpagter eller har indgået andre aftaler omkring driften af. I sådanne tilfælde vil en udvidet adgang for offentligheden eventuelt kunne aftales mellem fonden og den respektive lodsejer.

Efter bestemmelsens *stk. 2* gælder *stk. 1* ikke for arealer, som Den Danske Naturfond midlertidigt har erhvervet med henblik på jordfordeling, mageskifte eller lignende. Udover arealer erhvervet med henblik på jordfordeling og mageskifte kan der f.eks. være tale om arealer, som fonden har erhvervet som en del af en større ejendom uden hensigt om at anvende disse dele, som derfor agtes frasolgt. For disse arealer gælder de almindelige regler om adgang til privatejede arealer.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 6, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

### *Til § 7*

Bestemmelsen regulerer Den Danske Naturfonds overdragelse af ejendomsret til arealer med en værdifuld naturtilstand m.v. Herved tænkes på arealer, hvis naturtilstand eller tilstand i øvrigt har væsentlig betydning for de forhold, som fonden har til formål at fremme eller tilgodese ifølge dens vedtægt. Bestemmelsen omfatter således f.eks. arealer med værdifulde naturtyper eller levesteder for beskyttelsesværdige dyr og planter, eller hvis tilstand har væsentlig betydning for f.eks. vandmiljøet eller for tilbageholdelsen af drivhusgasser, herunder også på andre arealer. Arealer, hvis naturtilstand m.v. ikke må betragtes som værdifuld, vil ikke være omfattet af bestemmelsens krav og vil frit kunne overdrages. Dette kan f.eks. gælde arealer, som fonden måtte have erhvervet med henblik på at gennemføre et naturgenopretningsprojekt, som må opgives, men også f.eks. arealer, som fonden har arbejdet på at udvikle, og som har en vis betydning for de forhold, som fonden har til formål at fremme, men hvor denne betydning må betragtes som uvæsentlig. Bestemmelsen omfatter herefter færre arealer end § 6, der omfatter alle arealer, som fonden ejer.

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter, at Den Danske Naturfond kun undtagelsesvist kan overdrage arealer med en værdifuld naturtilstand m.v. Ved undtagelsesvist forstås i denne sammenhæng bl.a. de særlige tilfælde, hvor de samlede natur-, miljø- og rekreative værdier på et areal kan varetages betryggende af en anden ejer, og hvor dette samtidig vil indebære væsentlige driftsmæssige fordele.

Bestemmelsens *stk. 1* fastsætter endvidere, at fondens undtagelsesvise overdragelse af arealer med en værdifuld naturtilstand m.v. er betinget af, at der mellem fonden og erhververen indgås aftale om opretholdelse af arealernes naturtilstand m.v. Dette kan f.eks. kræve fastsættelse af vilkår om en særlig driftsform eller særlige plejeforanstaltninger.

Der skal herudover indgås aftale om opretholdelse af den for offentligheden gældende adgang til arealerne. Erhververen af et areal vil herefter skulle pålægges at give offentligheden adgang til arealet

i mindst samme omfang, som fonden giver på overdragelsestidspunktet. Vilkårene må ikke hindre, at erhververen giver offentligheden adgang i videre omfang end fonden.

Endelig er det en betingelse for overdragelse, at aftalen tinglyses som byrde på ejendommen med fonden som påtaleberettiget.

Indgås og tinglyses en sådan aftale ikke, vil arealoverdragelsen være ugyldig.

Bestemmelsen omfatter ikke overdragelse af arealer som omhandlet i § 6, stk. 2, dvs. arealer, som fonden midlertidigt har erhvervet med henblik på jordfordeling, mageskifte eller lignende. Sådanne arealer vil frit kunne afhændes – uanset om f.eks. en del af arealet måtte have en værdifuld naturtilstand m.v.

Bestemmelsens *stk. 2* omhandler overdragelse af arealer i forbindelse med Den Danske Naturfonds eventuelle opløsning. Det følger af de konkursretlige regler, at et konkurs- eller likvidationsbo indtræder i fondens sted og dermed er bundet af de samme regler, som fonden ville være, i tilfælde af fondens almindelige overdragelse af arealer. Det følger heraf, at boets overdragelse af arealer med en værdifuld naturtilstand m.v., som fonden ikke har erhvervet midlertidigt, er betinget af, at der mellem boet og erhververen indgås aftale om opretholdelse af denne naturtilstand m.v. og af den for offentligheden gældende adgang, og at aftalen herom tinglyses som byrde på ejendommen med fonden som påtaleberettiget.

Bestemmelsens *stk. 2* fastsætter i tillæg hertil, at miljøministeren skal godkende overdragelse af arealer som omhandlet i *stk. 1*, dvs. arealer med en værdifuld naturtilstand m.v., som fonden ikke har erhvervet midlertidigt, når overdragelse sker i forbindelse med fondens opløsning. Ministeren skal særligt sikre, at der fastsættes vilkår, som er tilstrækkelige til at sikre opretholdelsen af naturtilstanden m.v. på arealerne og offentlighedens adgang dertil. Det forudsættes, at ministeren alene godkender overdragelsesaftaler, som opfylder betingelserne i *stk. 1*, og vil kunne håndhæve sådanne aftaler efter aftaleretlige regler.

Boet vil, som fonden selv efter *stk. 1*, frit kunne afhænde arealer, hvis naturtilstand m.v. ikke må betragtes som værdifuld samt arealer, som fonden midlertidigt har erhvervet med henblik på jordfordeling, mageskifte eller lignende.

Opløses fonden, fastsætter bestemmelsens *stk. 3*, at miljøministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, indtræder i fondens sted som påtaleberettiget for så vidt angår de aftaler, der er nævnt i *stk. 1*, herunder aftaler indgået af et konkurs- eller likvidationsbo. Bestemmelsen skal sikre, at de af bestemmelsen omhandlede arealer fortsat administreres under hensyn til de natur- og miljømæssige samt rekreative interesser, som fonden har til formål at fremme.

Fondsmyndigheden fører ikke tilsyn med fondens overholdelse af bestemmelserne i § 7, jf. afsnit 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

### *Til § 8*

Bestemmelsen fastsætter, at § 2, stk. 1, i rigsrevisorloven ikke gælder for Den Danske Naturfond. Det følger heraf, at rigsrevisor ikke forestår revisionen af fondens regnskaber. I stedet skal fondens regnskaber efter bestemmelsen revideres af en eller flere revisorer, der er godkendt efter reglerne herom i lov om godkendte revisorer, og som udpeges af fondens bestyrelse. Det bemærkes, at fonden aflægger regnskab efter reglerne i årsregnskabsloven, jf. dennes § 3, stk. 1, nr. 3.

Undtagelsen fra § 2, stk. 1, i rigsrevisorloven og den fastsatte revisionsordning gælder for Den Danske Naturfond som institution, herunder også for fondens sekretariat. Revisionsordningen omfatter således både omkostninger til fondens projekter og drift, som staten støtter med et tilskud på 500 mio. kr., og omkostninger forbundet med fondens sekretariatsbetjening og etablering af fonden, som staten støtter med et tilskud på 49 mio. kr.

Da der ved loven er fastsat revisionsbestemmelser, som afviger fra rigsrevisorloven, vil rigsrevisor kunne kræve fondens regnskaber forelagt til gennemgang, jf. § 4, stk. 1, nr. 3, i rigsrevisorloven.

Rigsrevisor påser i den forbindelse navnlig, at regnskabet er undergivet betryggende revision, at vilkårene for tilskud m.v. er opfyldt, at midlerne er anvendt i overensstemmelse med givne bestemmelser, og at der i øvrigt er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af midlerne, jf. rigsrevisorlovens § 6, stk. 1.

Rigsrevisor kan i den forbindelse bl.a. forlange sig meddelt alle oplysninger m.v. af betydning for rigsrevisors hverv og kan til enhver tid foretage regnskabsgennemgang på det sted, hvor regnskaberne føres, eller hvor det nødvendige materiale i øvrigt findes, jf. rigsrevisorlovens §§ 12 og 13.

Miljøministeren vil ikke kunne give fonden påbud om at træffe eller ændre dispositioner m.v. på baggrund af rigsrevisors gennemgang, jf. afsnit 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

#### *Til § 9*

Med bestemmelsen sikres, at retten ved søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af loven, skal påse, at omkostningerne ved sagen ikke er uoverkommeligt høje for de berørte parter. Forpligtelsen påhviler alle retsinstanser. Bestemmelsen finder anvendelse på søgsmål om afgørelser om aktindsigt i miljøoplysninger såvel som andre søgsmål om forhold vedrørende miljøet, der er omfattet af denne lov.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med de gældende regler i retsplejeloven. Udgangspunktet i loven er, at den tabende part erstatter de udgifter, som den vindende part har afholdt, forudsat disse har været fornødne til sagens forsvarlige udførelse. Udgifter til bistand af advokat m.v. erstattes med et passende beløb, og de øvrige udgifter erstattes fuldt ud. I medfør af retsplejelovens § 312, stk. 2, kan retten dog af egen drift bestemme, at den tabende part ikke eller kun delvist skal erstatte modparten de påførte udgifter, hvis særlige grunde taler for det. Sådanne grunde vil kunne foreligge, hvis omkostningerne i modsat fald vurderes at ville være uoverkommeligt høje for den pågældende, hvor der i henhold til lovgivningen eller internationale forpligtelser m.v., er et krav om, at de tilgængelige retsmidler ikke må være uoverkommeligt dyre. Samtidig skal forslaget ses i sammenhæng med reglerne i retsplejelovens kapitel 31 om bl.a. retshjælp og fri proces.

Bestemmelsen har til hensigt at sikre overholdelse af kravet i Århus-konventionen om, at de tilgængelige retsmidler ikke må være uoverkommeligt dyre. Bestemmelsen skal derfor forstås i overensstemmelse med konventionen og miljøoplysningsdirektivet samt EU-Domstolens praksis, der knytter sig hertil, jf. herved bl.a. EU-Domstolens domme af henholdsvis 11. april 2013 i sag C-260/11, Edwards og Pallikaropoulos, og 13. februar 2014 i sag C-530/11, Kommissionen mod Storbritannien.

#### *Til § 10*

Bestemmelsen fastsætter, at loven træder i kraft den 1. januar 2015.

#### *Til § 11*

Bestemmelsen fastsætter, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.